دیدگاه
ارتباط تیم مذاکره با رسانه‌ها

رحمان قهرمان‌پور
تحلیلگر مسائل سیاست خارجی

مذاکرات وین در ابهام به سر می‌برد؛ نه مشخص است نتیجه نهاییِ آن چه زمانی حاصل می‌شود و نه معلوم است جزئیات توافق احتمالی چیست. اما چرا تیم مذاکره‌کننده تمایلی به ارائه اطلاعات به رسانه‌ها ندارد؟ باید به این موضوع از چندزاویه نگاه کرد. مسأله مهمی که همیشه در حوزه سیاست خارجی وجود دارد، آن است که نمی‌شود همه تصمیم‌ها را علنی اعلام کرد و این موضوع منافاتی با مردم‌سالاری هم ندارد و یک حکومت می‌تواند به صورت دموکراتیک اداره شود اما در عین حال همه تصمیم‌هایش را اعلام نکند؛ به‌ویژه در مسائل امنیتی و دیپلماتیک. فرض کنیم اگر قرار بود همه جزئیات مذاکرات گفته می‌شد، عملا بر روند مذاکرات تأثیر می‌گذاشت و ابتکار عمل را از طرفین می‌گرفت اما مرز این ملاحظات امنیتی کجاست؟ تفاسیر زیادی وجود دارد. از زمانی که پرونده هسته‌ای ایران مطرح شد، فرازونشیب‌های زیادی را شاهد بودیم. درست است که بسیاری از اخبار مذاکرات نباید رسانه‌ای شود اما این به معنای قطع ارتباط تیم مذاکره‌کننده با رسانه‌ها نیست. ببینید در آمریکا هم خبر ویژه‌ای از جزئیات مذاکرات بیرون نیامده اما تیم آمریکایی ارتباط خود را با رسانه‌ها حفظ کرده است و کاملا جریان‌سازی فکری می‌کنند و خط می‌دهند. در واقع آنها خط را برای رسانه‌ها ...

... خط بدهند که رسانه‌ها در داخل روی چه محوری مانور دهند تا در فضای مجازی هم همان خط و مشی پر شود. برداشت شخصی من این است که مذاکرات به نتیجه می‌رسد زیرا هر دو طرف به توافق نیاز دارند؛ هرچند حصول این توافق از آن زمانی که پیش‌بینی می‌شد، دیرتر به وقوع می‌پیوندد.»

فراسو
نوذر شفیعی مطرح کرد:
روابط ایران و پاکستان تحت تاثیر آمدوشد دولت‌ها نیست

یک تحلیلگر مسائل منطقه در تحلیل تحولات اخیر شکل گرفته در پاکستان و در خصوص روی کار آمدن مجدد حزب «مسلم لیگ» که رابطه ممتازی با عربستان سعوی دارد و اینکه بر روابط تهران و اسلام آباد در مقطع کنونی و تنش موجود میان تهران و ریاض تاثیرگذار است، اظهار داشت: معتقدم که در بین تمامی کشورهایی که در جهان وجود دارند، هیچ رابطه‌ای مثل رابطه میان ایران و پاکستان نمی‌تواند شکل بگیرد؛ به این معنا که اساسا بخش مهمی از جامعه پاکستان اعم از سیاستمداران و مردم این کشور نسبت به ایران نگرش مثبتی دارند. در مقاطعی از تاریخ، برخی از رفتارها باعث دلخوری در روابط دو کشور شد اما هیچ‌گاه مقامات دو کشور حاضر نشدند حتی آن موارد را بر سر زبان بیاورند. بنابراین اساسا نگاه پاکستان و نگاه جامعه این کشور به ایران یک نگاه فرهنگی و معنایی است. نوذر شفیعی گفت: بعضی از عوامل خارجی ممکن است در نوع نگرش بعضی از سیاستمداران تاثیر بگذارد و نوعی ...

علی بیگدلی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:
انعطاف آمریکا در برابر ایران؛ - بایدن به برجام نیاز دارد

ایران و آمریکا به دنبال این هستند هرچه زودتر توافق کنند
برجام برگ برنده بایدن در انتخابات خواهد بود
انتظارات برخی در داخل کشور وضعیت برجام را پیچیده کرده است
بایدن به برجام نیاز انتخاباتی دارد
اختلاف ایران و آمریکا بر سر متن برجام نیست
رویکرد ایران در منطقه یکی از موضوعات محل مناقشه بین ایران و غرب است

عکس: آرمان ملی / حجت سپهوند

آرمان ملی - احسان انصاری: با توجه به گمانه‌زنی‌هایی که قبل از نوروز درباره برجام و مذاکرات هسته‌ای مطرح بود این احتمال وجود داشت که تا قبل از نوروز برجام امضا شود و مذاکرات پایان پیدا کند. با این‌وجود با چالش‌هایی که در این زمینه ایجاد شد و جنگ بین روسیه و اوکراین بسیاری از معادلات برجامی تغییر کرد و درنهایت برجام تاکنون به نتیجه مطلوب نرسیده است. مواضع مقامات ایران و آمریکا نشان می‌دهد که طرفین نسبت به گذشته از انعطاف‌پذیری بیشتری برخوردار شده‌اند. با این وجود همچنان سرنوشت برجام در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی آخرین تحولات پیرامون برجام با دکتر علی بیگدلی، تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

مذاکرات برجام در حالی ادامه دارد که برخلاف گمانه‌زنی‌ها هنوز نتیجه‌ای حاصل نشده است. به نظر شما مهم‌ترین دلیل تأخیر در تصمیم‌گیری در مذاکرات چیست؟ آیا با وجود چنین شرایطی می‌توان نسبت به نتیجه رسیدن مذاکرات خوش‌بین بود؟

واقعیت این است موضوعاتی که امروز محل اختلاف است و ایران و آمریکا مواضع متفاوتی نسبت به آن دارند، موضوعاتی نیست که ارتباطی با متن برجام داشته باشد، بلکه موضوعاتی است که به بیرون از متن برجام ارتباط دارد. در ماه‌های گذشته و هنگامی که مذاکرات نزدیک بود به نتیجه برسد، دیدگاه‌هایی در داخل کشور مطرح شد بدین نحو که اگر قرار است بر سر برجام توافق صورت بگیرد باید درباره همه مسائل مورد اختلاف توافق شود. این موضوع بود که باعث شد مذاکرات تاکنون به نتیجه نرسد. هدف از بیان چنین دیدگاهی نیز این بود که برخی نهادها که مورد تحریم قرار گرفته بودند از لیست تحریم‌ها برداشته شوند که مهم‌ترین آنها سپاه پاسداران بود. این در حالی است که مقامات آمریکا بر این باور هستند که تحریم سپاه در درون برجام نبوده، بلکه اتفاقی بوده که بیرون از برجام رخ داده است. آمریکایی‌ها عنوان می‌کنند اگر قرار است سپاه را از لیست تحریم‌ها خارج کنند در مقابل ایران نیز باید متعهد شود که در برخی رویکردهای منطقه‌ای خود تجدیدنظر کند. در ...

> در شرایط کنونی به نتیجه رسیدن برجام برای ایران و آمریکا از اهمیت زیادی برخوردار است و به همین دلیل هر دو طرف به دنبال این هستند که هرچه زودتر به توافق دست پیدا کنند و وارد فاز جدیدتری شوند. واقعیت مهمی که امروز ...

... به دنبال این هستند که هرچه زودتر به توافق دست پیدا کنند و وارد فاز جدیدتری شوند. واقعیت مهمی که امروز در جامعه وجود دارد این است که مشکلات اقتصادی کشور روزبه‌روز شکل جدی‌تری به خود گرفته و به نظر می‌رسد درصورتی که برجام امضا نشود و تحریم‌ها برداشته نشود، این مشکلات به راحتی مرتفع نخواهد شد. اینکه برخی عنوان می‌کنند اقتصاد کشور را به برجام گره نزده‌اند، صحیح نیست، چراکه در واقعیت این اتفاق رخ داده است. ما نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی هستیم و تا زمانی که این اتفاق رخ ندهد، نمی‌توان نسبت به برطرف شدن مشکلات خوشبین بود. در شرایط کنونی موضوع برداشته شدن نام یک نهاد از لیست تحریم‌ها یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که بین دو طرف وجود دارد. بایدن بیش از همه به برجام نیاز دارد تا یک برگ برنده در مقابل جمهوریخواهان در انتخابات داشته باشد. از سوی دیگر این برگ برنده در کارزار با کنگره نیز به سود بایدن خواهد بود و بایدن از آن به‌عنوان یک اهرم فشار علیه کنگره استفاده خواهد کرد.

چرا در حالی که هر دو طرف به توافق نیاز دارند تا این اندازه در زمینه تصمیم‌گیری درباره برجام تأخیر ایجاد شده است. دلیل این تأخیر چیست؟

در ماه‌های گذشته آمریکا حاضرشده تحریم‌های ناشی از برجام را بردارد و افزایش میزان صادرات نفتی که ایران در ماه‌های گذشته داشت نیز به همین دلیل بوده است. ...

> در ماه‌های گذشته آمریکا حاضر شده تحریم‌های ناشی از برجام را بردارد و افزایش میزان صادرات نفتی که ایران در ماه‌های گذشته داشته نیز به همین دلیل بوده است. در چنین شرایطی است که به نظر می‌رسد ایران کمتر از گذشته ...

مهدی آیتی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:
حل مشکلات اقتصادی به «تصمیم‌های بزرگ سیاسی» وابسته است
باید یک تصمیم بزرگ گرفت

آرمان ملی - علیرضا پورحسین: در سال گذشته دولت سیزدهم فعالیت خود را آغاز کرد و با وجود اینکه شعار دولت فراگیر را داده بود اما چهره‌های نزدیک به خود را تقریبا در سمت‌ها مستقر و کمتر از اصلاح‌طلبان استفاده کرد. با تمام اتفاقات و وعده‌هایی که در دولت قبل به وقوع پیوست، یکی از نقاط مبهم در اذهان عمومی این بود که در فردای انتخابات چه اتفاقاتی در مهم‌ترین حوزه‌های اجرایی کشور قرار است رخ دهد. شرایط به نحوی است که مشکلات اقتصادی هر روز مردم را درگیر می‌کند و از طرفی به آنها وعده روزهای خوب داده می‌شود. امروز تمامی کاندیداهای ۱۴۰۰ منهای ۲ کاندیدا به نوعی هر یک به پاستور و بهشت راه پیدا کرده‌اند و با توجه به وعده‌های آن روزها در قاب تلویزیون ما باید منظومه‌ای از مجموعه برنامه‌های ۵ کاندیدای مورد اشاره را در این دولت ببینیم و روحیه انقلابی و جهادی این انتظار را در بین عموم مردم ایجاد می‌کند که تمامی چهره‌های سیاسی که در خرداد ماه ۱۴۰۰ وعده بهبود شرایط را می‌دادند حالا تمام سعی خودشان را در اجرای برنامه‌های پیش‌نویس شده خودشان به عمل دربیاورند؛ اتفاقی که به گفته برخی از کارشناسان در سال گذشته کمتر به آن توجه شد. در این راستا برای بررسی شرایط کشور در حوزه‌های مختلف «آرمان ملی» با مهدی آیتی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و نماینده دوره ششم مجلس به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

آیا می‌توان به عملکرد دولت سیزدهم تاکنون نمره قبولی داد؟

مشخصا دولت سیزدهم در سال گذشته نمره کاملی برای قبولی نگرفت و عملکرد مورد انتظار را نداشت. زمانی که به ...

... کشور، سیاسی هستند و همین معضلات سیاسی سبب شده تا اقتصاد سر و سامان درستی پیدا نکند. این مشکل هم مربوط به دیروز و امروز نیست و در دهه‌های گذشته همواره به‌واسطه سیاست‌هایی که داشتیم، بر مشکلات اضافه شده است.

... مسیر برای بهبود وضعیت کشور، ترمیم روابط خارجی و اصلاح سیاست خارجی کشور است. به‌خاطر همین اشتباهات بوده که در سال‌های اخیر هر روز که از خواب بیدار می‌شدیم، کالاها گران‌تر شده و قدرت خرید مردم پایین آمده است.

یادداشت
نتیجه مذاکره برای آمریکا

امیرعلی ابوالفتح
تحلیلگر مسائل سیاست خارجی

افکار عمومی آنچه تاکنون از روند مذاکرات می‌داند این است که قرار است تمام تحریم‌ها رفع شود، ایران ضمانت از آمریکا بگیرد که بار دیگر از برجام خارج نشود و البته مدتی برای راستی‌آزمایی رفع تحریم‌ها در نظر گرفته شود. اخیرا هم گفته می‌شود مهم‌ترین بحث کنونی رفع تحریم سپاه پاسداران انقلابی اسلامی از سوی آمریکاست و ایران بر این موضع تأکید می‌کند و آمریکایی‌ها پذیرای آن نیستند اما هیچ چیز دیگری فرای این عناوین اصلی گفته نمی‌شود و مشخص نیست کم و کیف ضمانت، راستی‌آزمایی و رفع تحریم‌ها چگونه است. وقتی مذاکرات به موفقیت برسد هر طرف سعی می‌کند به نام بزند و وقتی هم به شکست می‌رسد، طرفین می‌کوشند دلیل شکست را طرف مقابل معرفی کنند. مثلا غربی‌ها در یک مقطع گفتند که دلیل به نتیجه‌رسیدن مذاکرات مانع‌تراشی روس‌هاست و وقتی روسیه اعلام کرد که مشکلی با توافق ندارد، مسأله عدم رفع تحریم از سپاه پیش آمد. ایران هم می‌گوید که آمریکایی‌ها تضمین نمی‌دهند یا همه تحریم‌ها را رفع نمی‌کنند اما اینکه چرا ادعاهای غربی‌ها ضریب نفوذ گسترده‌تری نسبت به مواضع ما دارد، دلیلی خارج از مذاکرات و برجام دارد و به ...

... ایران مهم است، محدودکردن حضور ایران در منطقه و تضعیف محور مقاومت مهم است و همه این مسائل را برای خود در نظر دارد. به نظرم اگر مذاکرات به نتیجه برسد، برجام احیا شود و تحریم‌ها هم رفع شود، مناسبات تازه‌ای میان آمریکا با رژیم صهیونیستی و کشورهای منطقه شکل می‌گیرد.

دریچه
حسن رسولی:
دولت و مجلس مشکل دستاورد دارند

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره خستگی دولت سیدابراهیم رئیسی از انتقادها اظهار داشت: مجلس و دولت که از یک مشرب سیاسی تعریف می‌شوند، در عمل به وعده‌های انتخاباتی خود با مشکل دستاورد مواجه هستند. نیروهای این جریان تنها با نقد عملکرد گذشته و دادن قول‌های بسیار بزرگ و امیدبخش در انتخابات توانستند در سال ۹۸ مجلس و در سال ۱۴۰۰ دولت را در اختیار بگیرند. حسن رسولی گفت: امروز آنچه در زندگی واقعی مردم می‌گذرد نه تنها همسو با وعده‌های معیشتی دولتی‌ها و مجلسی‌ها نیست بلکه در تعارض با وضعیتی است که آنها وعده کرده بودند. علاوه بر فقدان کارنامه، تشدید گرانی‌ها طی ۹ ماه گذشته بیش از پیش زندگی اقشار مردم را دچار چالش‌های کرده است. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب یادآور شد: لکنت زبان دولت و مجلس به علت مشکل دستاوردی است، این وضعیت مجموعه اصولگرایان حاضر در مجلس و دولت را با یک چالش جدی روبه‌رو کرده، علاوه بر این هم دولت و هم مجلس وعده جراحی‌های بزرگ اقتصادی را دادند، غافل از آنکه اتخاذ تصمیمات بزرگ اقتصادی آن هم از نوع جراحی مستلزم «دارا بودن ظرفیت پیش‌بینی آینده» و «عبور از محدودیت‌های اجباری و موانع فراروی این اقدامات بزرگ و اساسی مثل حذف ارز ترجیحی» است ...